

Bruksela, 17 czerwca 2019 r.
(OR. en)

10278/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0169(COD)

ENV 575
SAN 301
CONSOM 185
AGRI 300
CODEC 1218

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	9909/19
Nr dok. Kom.:	9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final - Annex
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody – Podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 28 maja 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody¹, tzw. rozporządzenie o ponownym wykorzystaniu wody.
2. Nadrzędnym celem wniosku jest rozwiązanie problemu niedoboru wody w UE poprzez wykorzystanie odzyskanej wody do nawadniania w rolnictwie. Umożliwione dzięki wnioskowi ponowne wykorzystanie wody przyczynia się do prowadzenia gospodarki o obiegu zamkniętym i dostosowania się do zmiany klimatu. Wniosek zarazem chroni zdrowie ludzi i zwierząt oraz środowisko poprzez ustanowienie minimalnych wymogów zarówno dotyczących jakości odzyskanej wody, jak i monitorowania zgodności, w połączeniu z harmonizacją kluczowych elementów zarządzania ryzykiem.

¹ 9498/18 + ADD 1–6.

3. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął opinię w sprawie wniosku w dniu 12 grudnia 2018 r.² Komitet Regionów przyjął opinię w dniu 6 grudnia 2018 r.³
4. Parlament Europejski przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu co do wniosku Komisji w dniu 12 lutego 2019 r. (588 głosów za, 23 głosy przeciw; 66 posłów wstrzymało się od głosu).

II. PRACE W RADZIE

5. W dniu 14 czerwca 2018 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy oraz dotyczącą go ocenę skutków regulacji Grupie Roboczej ds. Środowiska. Grupa robocza przeanalizowała ocenę skutków i rozpoczęła analizę wniosku.
6. Podczas prezydencji rumuńskiej poczyniono na szczeblu ekspertów znaczne postępy co do zbliżenia stanowisk w sprawie zakresu i stosowania rozporządzenia, procedur wydawania zezwoleń na ponowne wykorzystanie wody i zarządzania ryzykiem, jak również co do załącznika I dotyczącego zastosowań i wymogów minimalnych oraz załącznika II, w sprawie kluczowych elementów zarządzania ryzykiem.
7. W dniu 12 czerwca 2019 r. prezydencja przekazała Komitetowi Stałych Przedstawicieli całość tekstu kompromisowego rozporządzenia o ponownym wykorzystaniu wody (9909/19) do dyskusji.

² NAT/723 EESC-2018-02925.

³ ENVE-VI/034.

8. Prezydencja uważa, że w tekście kompromisowym przekazanym Coreperowi udało się zachować delikatną równowagę między interesami różnych stron. Najważniejsze elementy dotyczą następujących kwestii:
- Państwa członkowskie, które nie zamierzają stosować odzyskiwania wody, mogą same zdecydować czy i kiedy uznają za właściwe rozpoczęcie odzyskiwania wody. W wyniku tej decyzji państwa członkowskie mogą wstrzymać się od wypełnienia obowiązku ustanowienia ram administracyjnych umożliwiających ponowne wykorzystanie wody. O decyzji tej musi zostać powiadomiona Komisja oraz opinia publiczna.
 - Tekst o minimalnych wymogach dotyczących jakości odzyskanej wody określonych w załączniku I zachowuje brzmienie wniosku Komisji. Te wymogi są wynikiem dyskusji prowadzonych na szczeblu ekspertów z państw członkowskich przez 3 lata i zostały oparte na sprawozdaniu Wspólnego Centrum Badawczego, które korzystało przy jego sporządzaniu z uznanych na arenie międzynarodowej norm i praktyk dotyczących ponownego wykorzystania wody. Eksperti techniczni uważają, że te wymogi minimalne oferują wystarczającą ochronę zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska. Ponadto tekst kompromisowy przewiduje dokonywanie przez Komisję przeglądu wymogów minimalnych.
 - Ponowne wykorzystanie wody jest dozwolone jedynie na podstawie zezwolenia lub upoważnienia udzielonego przez właściwe organy państw członkowskich. System zezwalania na otrzymywanie i dostarczanie odzyskanej wody określa ogólne zharmonizowane obowiązki, zapewniając jednocześnie państwom członkowskim wystarczającą elastyczność w zakresie określania szczegółów procedur udzielania zezwoleń lub upoważnień na poziomie krajowym.

- Plan zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody stanowi podstawę zezwalania na otrzymywanie i dostarczanie odzyskanej wody. W podejściu opartym na zarządzaniu ryzykiem identyfikuje się ewentualne zagrożenia związane z odzyskaną wodą i zapobiega im w sposób proaktywny, by zapewnić wystarczający poziom ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska.
 - Utrzymano obowiązek publicznego informowania przez państwa członkowskie o ponownym wykorzystaniu wody oraz obowiązek informowania Komisji o monitorowaniu wdrażania w przypadkach, w których odzyskana woda jest wykorzystywana do nawadniania w rolnictwie.
 - Rozpoczęcie stosowania rozporządzenia ustalono na 5 lat po jego wejściu w życie. Dzięki temu państwa członkowskie mają wystarczająco dużo czasu na wypełnienie obowiązków nałożonych na nie na mocy rozporządzenia.
9. Dyskusje na forum Coreperu w dniu 12 czerwca 2019 r. pokazały szerokie poparcie dla wypracowania podejścia ogólnego na posiedzeniu Rady ds. Środowiska w dniu 26 czerwca 2019 r. Jednak kilka delegacji nadal podtrzymuje opinię, że wymogi minimalne określone w załączniku I powinny być ostrzejsze i że należy wzmocnić przepisy dotyczące zarządzania ryzykiem. W świetle tych dyskusji prezydencja na posiedzeniu Coreperu zaproponowała nowe zmiany mające na celu uzupełnienie tekstu kompromisowego:
- Wyjaśnienie związku między ogólnym przepisem dotyczącym oceny rozporządzenia a przeglądem minimalnych wymogów dotyczących jakości odzyskanej wody. Zmieniony tekst kompromisowy przewiduje, że Komisja musi przeprowadzić ocenę 8 lat po wejściu rozporządzenia w życie. Ponadto, w oparciu o wyniki tej oceny lub gdy wymagają tego nowe ustalenia techniczne i naukowe, Komisja może przeanalizować potrzebę przeglądu wymogów minimalnych i, w stosownych przypadkach, zgodnie z Traktatem złożyć wnioski ustawodawcze dotyczące zmian. Zmiany te są widoczne w art. 13 i motywie (15a) oraz w skreśleniu art. 13a.

- Uszczegółowienie procedury współpracy między państwami członkowskimi w związku z transgranicznym ponownym wykorzystaniem oczyszczonych ścieków komunalnych w art. 9.
- Większa jasność prawa w odniesieniu do stosowania bardziej rygorystycznych wymogów w przypadku, gdy ocena wskazuje na ryzyko, poprzez usunięcie akapitu na końcu lit. a) w sekcji 2 załącznika 1.

Tekst kompromisowy zredagowany na podstawie dyskusji przeprowadzonych na forum Coreperu przedstawiono w załączniku do niniejszej noty. Zmiany w stosunku do wniosku Komisji oznaczono **wytłuszczeniem**, a fragmenty skreślone – znakiem [...].

III. PODSUMOWANIE

9. Rada proszona jest o przeanalizowanie zamieszczonego w załączniku do niniejszej noty kompromisowego tekstu z myślą o wypracowaniu podejścia ogólnego.

To podejście ogólne będzie stanowić mandat Rady podczas przyszłych negocjacji z Parlamentem Europejskim.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

¹Dz.U. C z , s. .

²Dz.U. C z , s. .

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zasoby wodne w Unii znajdują się pod coraz większą presją, co prowadzi do niedoboru wody i pogorszenia jej jakości. Do zmniejszenia dostępności wody słodkiej wynikającego z rozwoju miast i rolnictwa znacząco przyczyniają się w szczególności zmiana klimatu i susze.
- (2) Zdolność Unii do reagowania na coraz większą presję na zasoby wodne może wzrosnąć dzięki upowszechnieniu ponownego wykorzystywania oczyszczonych ścieków.
W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE³ ponowne wykorzystanie wody wymienia się jako jeden z dodatkowych środków, które państwa członkowskie mogą stosować, by osiągnąć cele ilościowe i jakościowe w zakresie dobrego stanu wód powierzchniowych i gruntowych. Dyrektywa Rady 91/271/EWG⁴ zawiera wymóg, aby oczyszczone ścieki były ponownie wykorzystywane w każdym przypadku, kiedy jest to właściwe.
- (3) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan ochrony zasobów wodnych Europy”⁵ zawiera stwierdzenie, że ponowne wykorzystanie wody do celów nawadniania lub na potrzeby przemysłu jest alternatywnym źródłem zaopatrzenia w wodę, które Unia powinna wziąć pod uwagę.

³ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁴ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

⁵ COM(2012) 673

- (4) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej”⁶ ustanawia hierarchię środków, które państwa członkowskie powinny uwzględnić w zarządzaniu niedoborem wody i suszami. Stwierdza się w nim, że w regionach, gdzie wszystkie środki zapobiegawcze zostały wprowadzone zgodnie z hierarchią możliwych rozwiązań problemów związanych z wodą i w których nadal zapotrzebowanie na wodę jest większe niż jej podaż, dodatkowa infrastruktura wodociągowa może, w pewnych okolicznościach i z uwzględnieniem aspektu kosztów i korzyści, służyć jako alternatywna metoda w celu złagodzenia skutków poważnej suszy.
- (4a) W rezolucji z 9 października 2008 r. w sprawie sposobu rozwiązania problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej⁷ Parlament Europejski przypomniał, że w gospodarowaniu zasobami wodnymi należy preferować regulację popytu, stwierdził jednak, że UE powinna przyjąć podejście całościowe w gospodarowaniu zasobami wody, łącząc środki zarządzania popytem, środki optymalizacji istniejących zasobów w obiegu wody oraz środki służące tworzeniu nowych zasobów, a także, że podejście to musi obejmować względy środowiskowe, społeczne i gospodarcze.**
- (5) W swoim planie działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym⁸ Komisja zobowiązała się do podjęcia szeregu działań, aby zachęcać do ponownego wykorzystywania oczyszczonych ścieków poprzez m.in. opracowanie wniosku ustawodawczego w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ponownego wykorzystania wody.

⁶ COM(2007) 414.

⁷ **2008/2074 (INI)**

⁸ COM(2015) 614.

- (5a) Celem tego instrumentu prawnego dotyczącego ponownego wykorzystania wody jest ułatwienie takiego wykorzystywania we wszystkich sytuacjach, w których jest to odpowiednie i korzystne pod względem kosztów, a tym samym – tworzenie ram działania dla państw członkowskich, które chcą lub muszą wprowadzić praktykę ponownego wykorzystywania wody. Ponowne wykorzystanie wody to obiecująca opcja dla wielu państw członkowskich, ale obecnie tylko mała ich część faktycznie ją realizuje i przyjęła krajowe prawodawstwo lub normy w tym zakresie. Niniejszy instrument prawny powinien być wystarczająco elastyczny, by umożliwić dalsze ponowne wykorzystywanie wody, a jednocześnie zapewnić innym państwom możliwość stosowania tych zasad, gdy zdecydują się na wprowadzenie tej praktyki na późniejszym etapie.**
- (6) Uważa się, że ponowne wykorzystanie odpowiednio oczyszczonych ścieków, na przykład z oczyszczalni ścieków komunalnych lub instalacji przemysłowych, ma mniejszy wpływ na środowisko niż inne alternatywne źródła zaopatrzenia w wodę, takie jak przerzuty wody lub odsalanie, jednak tego rodzaju ponowne wykorzystanie jest w Unii stosowane jedynie w ograniczonym zakresie. Wydaje się, że wynika to częściowo z braku wspólnych unijnych norm środowiskowych lub zdrowotnych w zakresie ponownego wykorzystania wody, a w szczególności w odniesieniu do produktów rolnych – z potencjalnych przeszkód dla swobodnego przepływu tych produktów nawadnianych odzyskaną wodą.
- (7) Normy zdrowotne w odniesieniu do higieny żywności dotyczące produktów rolnych nawadnianych odzyskaną wodą mogą zostać osiągnięte jedynie w przypadku, gdy wymagania dotyczące jakości odzyskanej wody przeznaczonej do nawadniania w rolnictwie nie będą różniły się w sposób istotny w poszczególnych państwach członkowskich. Harmonizacja wymogów przyczyni się również do skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego w odniesieniu do tych produktów. Należy zatem wprowadzić minimalną harmonizację, ustanawiając minimalne wymagania dotyczące jakości wody i jej monitorowania. Te minimalne wymagania powinny obejmować minimalne parametry dla wody odzyskanej oraz inne, bardziej surowe lub dodatkowe wymagania jakościowe, nałożone w razie potrzeby przez właściwe organy wraz ze wszelkimi odpowiednimi środkami zapobiegawczymi. [...] Parametry są oparte na sprawozdaniu technicznym Wspólnego Centrum Badawczego Komisji i odzwierciedlają międzynarodowe normy w zakresie ponownego wykorzystania wody.

- (7a) Ponowne wykorzystanie wody do nawadniania w rolnictwie może się również przyczynić do propagowania gospodarki o obiegu zamkniętym dzięki odzyskiwaniu składników pokarmowych z odzyskanej wody i wykorzystywaniu ich w uprawach, np. z użyciem technik fertygacji. A zatem ponowne wykorzystywanie wody może potencjalnie prowadzić do zmniejszenia potrzeby dodatkowego stosowania nawozów mineralnych.**
- (7b) Wśród powodów rzadkiego praktykowania ponownego wykorzystywania wody w Europie wymienia się wysoki poziom inwestycji konieczny do unowocześnienia oczyszczalni ścieków komunalnych i brak zachęt finansowych dla ponownego wykorzystywania wody w rolnictwie. Kwestiom tym można zaradzić poprzez propagowanie innowacyjnych programów i zachęt gospodarczych, tak by odpowiednio uwzględniać koszty i korzyści społeczno-gospodarcze i środowiskowe ponownego wykorzystywania wody.**
- (8) Przestrzeganie minimalnych wymagań w zakresie ponownego wykorzystania wody powinno przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju określonych w programie działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, a w szczególności do realizacji celu 6 polegającego na zapewnieniu wszystkim dostępu do wody i infrastruktury sanitarnej oraz zrównoważonego zarządzania wodą i infrastrukturą sanitarną, a także do znacznego zwiększenia recyklingu i ponownego wykorzystania wody na całym świecie. Ponadto celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie stosowania art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącego ochrony środowiska.
- (8a) W recyklingu i ponownym wykorzystywaniu oczyszczonych ścieków kryje się ogromny potencjał. Aby zachęcić do recyklingu i ponownego wykorzystywania na szczeblu krajowym, oczyszczone ścieki można wykorzystywać do celów innych niż cele ustanowione w niniejszym rozporządzeniu, w zależności od potrzeby i zgodnie z krajowymi uwarunkowaniami i potrzebami. W tym celu można przyjąć przepisy krajowe dotyczące ponownego wykorzystywania wody, tak by zapewnić ochronę środowiska i zdrowia ludzkiego w kontekście takiego wykorzystywania.**

- (9) Zarządzanie ryzykiem powinno obejmować identyfikację zagrożeń i zarządzanie ryzykiem w sposób proaktywny oraz uwzględniać koncepcję produkcji odzyskanej wody o jakości wymaganej dla określonych zastosowań. Ocena ryzyka powinna opierać się na kluczowych **elementach** [...] zarządzania ryzykiem oraz określać wszelkie dodatkowe wymogi dotyczące jakości wody niezbędne do zapewnienia odpowiedniej ochrony środowiska naturalnego, zdrowia ludzi i zwierząt. **W tym celu plany zarządzania ryzykiem dotyczącym odzyskiwania wody powinny zapewniać, by odzyskana woda była wykorzystywana i zarządzana w bezpieczny sposób i by nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia ludzi lub zwierząt i środowiska. W przygotowaniu tych planów zarządzania ryzykiem wykorzystać można istniejące międzynarodowe wytyczne lub normy, takie jak ISO 20426:2018: Wytyczne dotyczące oceny ryzyka dla zdrowia i zarządzania nim w odniesieniu do ponownego wykorzystania wody niepitnej i ISO 16075:2015: Wytyczne dotyczące wykorzystywania oczyszczonych ścieków w projektach nawadniania lub wytyczne WHO⁹. Szczególną uwagę należy poświęcić ochronie jednolitych części wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub stosownych stref ochronnych [...].**
- (10) W celu skutecznej ochrony [...] zdrowia ludzi i **zwierząt i ochrony środowiska naturalnego**, odpowiedzialność za jakość odzyskanej wody **do punktu kontroli zgodności z przepisami** powinni ponosić przede wszystkim operatorzy zakładu odzyskiwania wody.

Do celów zgodności z minimalnymi wymogami i wszelkimi dodatkowymi warunkami określonymi przez właściwy organ, operatorzy zakładów odzyskiwania wody powinni monitorować jakość odzyskanej wody. Należy zatem ustanowić minimalne wymogi w zakresie monitorowania, obejmujące częstotliwość rutynowego monitorowania oraz harmonogram i cele w zakresie skuteczności działania na potrzeby walidacji monitorowania. Niektóre wymogi dotyczące rutynowego monitorowania są określone zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG.

⁹ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/

(10a) Odzyskiwana woda objęta wymogami niniejszego rozporządzenia otrzymywana jest ze ścieków, które zebrano w systemach zbierania i które zostały oczyszczone w oczyszczalniach ścieków komunalnych zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG i które są poddawane dalszemu oczyszczaniu (w oczyszczalniach ścieków komunalnych lub w zakładzie odzyskiwania wody) w celu spełnienia parametrów określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 91/271/EWG aglomeracje liczące mniej niż 2000 równoważnej liczby mieszkańców nie muszą być wyposażone w system zbierania. Niemniej ścieki komunalne z aglomeracji liczącej mniej niż 2000 równoważnej liczby mieszkańców odprowadzane do [...] systemów zbierania powinny zostać poddane odpowiedniemu oczyszczeniu przed zrzutem do wód słodkich i dorzeczy, zgodnie z art. 7 dyrektywy 91/271/EWG. W tym kontekście ścieki z aglomeracji liczącej mniej niż 2000 równoważnej liczby mieszkańców byłyby objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia wyłącznie wówczas, gdy byłyby odprowadzane do systemu zbierania i byłyby poddawane oczyszczaniu w oczyszczalniach ścieków komunalnych. Analogicznie, niniejsze rozporządzenie nie dotyczy ulegających biodegradacji ścieków przemysłowych pochodzących z zakładów należących do sektorów przemysłowych wymienionych w załączniku III dyrektywy 91/271/EWG, chyba że ścieki z tych zakładów są odprowadzane do systemów zbierania i są poddawane oczyszczeniu w oczyszczalni ścieków komunalnych.

(10b) Ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków komunalnych do nawadniania w rolnictwie jest działaniem regulowanym przez rynek, opierającym się na wymaganiach i potrzebach sektora rolniczego, w szczególności w niektórych państwach członkowskich, w których występują braki zasobów wodnych. Operatorzy zakładów odzyskiwania wody i użytkownicy końcowi powinni współpracować w celu zapewnienia, by jakość odzyskiwanej wody wytwarzanej zgodnie z minimalnymi wymogami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu spełniała potrzeby użytkowników końcowych w zakresie kategorii upraw. W przypadkach gdy klasy jakości wody wytwarzanej przez operatorów zakładów odzyskiwania wody nie są zgodne z kategoriami upraw i metodą nawadniania stosowaną już w obsługiwanym obszarze (np. zbiorczy system zaopatrzenia), wymogi dotyczące jakości wody można spełnić dzięki zastosowaniu na kolejnym etapie kilku wariantów oczyszczania wody, niezależnie lub w połączeniu z innymi wariantami nieobejmującymi oczyszczania odzyskanej wody, zgodnie z podejściem zakładającym stosowanie wielu barier.

(11) Zapewnienie bezpiecznego użytkowania odzyskanej wody jest niezbędne do propagowania ponownego wykorzystania wody na poziomie Unii i pozyskania większego zaufania społeczeństwa w tej dziedzinie. **Otrzymywanie i dostarczanie** [...] odzyskanej wody do [...] **nawadniania w rolnictwie** powinno być zatem dozwolone jedynie na podstawie [...] zezwolenia **lub upoważnienia** udzielonego przez właściwe organy państw członkowskich. W celu zapewnienia zharmonizowanego podejścia na szczeblu Unii, identyfikowalności i przejrzystości, przepisy prawa materialnego dotyczące **zezwoleń lub upoważnień** powinny zostać określone na poziomie Unii. Jednakże szczegóły procedur przyznawania **zezwoleń lub upoważnień, takie jak właściwe organy i terminy**, powinny zostać określone przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie powinny być w stanie stosować istniejące procedury udzielania **zezwoleń lub upoważnień**, które powinny zostać dostosowane w celu uwzględnienia wymogów wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem. **Przy wyznaczaniu podmiotu lub organu odpowiedzialnych za opracowanie planu zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody i właściwego organu do celów przyznawania zezwolenia lub upoważnienia dotyczącego otrzymywania i dostarczania odzyskanej wody, państwa członkowskie powinny zapewnić, by nie występował konflikt interesów.**

- (12) Przepisy niniejszego rozporządzenia mają charakter uzupełniający w stosunku do wymogów innych przepisów unijnych, w szczególności jeśli chodzi o potencjalne zagrożenia dla zdrowia i środowiska. W celu zapewnienia holistycznego podejścia do ewentualnych zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz zagrożeń dla środowiska, operatorzy zakładów odzyskiwania wody i właściwe organy powinni zatem uwzględnić wymogi ustanowione w innych właściwych przepisach unijnych, a w szczególności w dyrektywach Rady 86/278/EWG, 91/676/EWG¹⁰ i 98/83/WE¹¹, dyrektywach 91/271/EWG i 2000/60/WE, rozporządzeniach (WE) nr 178/2002¹², (WE) nr 852/2004¹³, (WE) nr 183/2005¹⁴, (WE) nr 396/2005¹⁵ i (WE) 1069/2009¹⁶ Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywach 2006/7/WE¹⁷, 2006/118/WE¹⁸, 2008/105/WE¹⁹ i 2011/92/UE²⁰ Parlamentu Europejskiego i Rady, rozporządzeniach Komisji (WE) nr 2073/2005²¹, (WE) nr 1881/2006²² i (WE) 142/2011²³.

¹⁰ Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1–8).

¹¹ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

¹² Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

¹³ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

¹⁴ Rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz (Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 1).

¹⁵ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1).

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).

¹⁷ Dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz.U. L 64 z 4.3.2006, s. 37).

¹⁸ Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19).

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 84).

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

²¹ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz.U. L 338 z 22.12.2005, s. 1).

- (13) Rozporządzenie (WE) 852/2004 ustanawia ogólne przepisy dla przedsiębiorstw sektora spożywczego i obejmuje produkcję, przetwórstwo, dystrybucję i wprowadzanie do obrotu żywności przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Rozporządzenie dotyczy jakości zdrowotnej żywności, a jedna z najważniejszych zawartych w nim zasad mówi, że odpowiedzialność za bezpieczeństwo żywności ponosi w pierwszym rzędzie przedsiębiorstwo sektora spożywczego. Rozporządzenie podlega również szczegółowym wytycznym, wśród których szczególnie ważne miejsce zajmuje zawiadomienie Komisji w sprawie wytycznych dotyczących ograniczania ryzyka mikrobiologicznego w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw na etapie produkcji podstawowej poprzez przestrzeganie zasad higieny (2017/C 163/01). [...] **Minimalne wymagania** dotyczące odzyskiwanej wody ustanowione w niniejszym rozporządzeniu nie wykluczają uzyskiwania przez przedsiębiorstwa sektora spożywczego jakości wody wymaganej do zapewnienia zgodności z przepisami rozporządzenia 852/2004 dzięki zastosowaniu na kolejnym etapie kilku wariantów oczyszczania wody, niezależnie lub w połączeniu z innymi wariantami nieobejmującymi oczyszczania.
- (14) Aby zwiększyć zaufanie do ponownego wykorzystania wody, informacje powinny być podawane do wiadomości publicznej. Udostępnianie informacji na temat ponownego wykorzystania wody powinno umożliwić większą przejrzystość i identyfikowalność oraz mogłoby również być korzystne dla innych właściwych organów, dla których konkretne ponowne wykorzystanie wody ma określone implikacje.

²² Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5).

²³ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz.U. L 54 z 26.2.2011, s. 1).

(15) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE²⁴ ma na celu zagwarantowanie prawa dostępu do informacji dotyczących środowiska w państwach członkowskich, zgodnie z Konwencją o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska²⁵ (konwencja z Aarhus). Dyrektywa 2003/4/WE ustanawia szeroki zakres obowiązków związanych zarówno z udostępnianiem informacji o środowisku na wniosek, jak również z aktywnym rozpowszechnianiem takich informacji. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/2/WE²⁶ obejmuje swoim zakresem wspólne korzystanie z informacji przestrzennych, w tym zbiorów danych dotyczących różnych zagadnień z dziedziny ochrony środowiska. Ważne jest, aby przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące dostępu do informacji i uzgodnień dotyczących wymiany zestawów danych były uzupełnieniem tych dyrektyw i nie stanowiły odrębnego systemu prawnego. W związku z tym przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące informowania opinii publicznej oraz informacji na temat monitorowania wdrażania powinny pozostać bez uszczerbku dla dyrektyw 2003/4/WE i 2007/2/WE.

(15a) Minimalne wymogi dotyczące bezpiecznego ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków komunalnych odzwierciedlają stan dostępnej wiedzy naukowej oraz uznane na arenie międzynarodowej normy i praktyki dotyczące ponownego wykorzystania wody i gwarantują bezpieczne wykorzystywanie takiej wody do nawadniania w rolnictwie, a tym samym zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska. W świetle wyników oceny niniejszego rozporządzenia lub gdy wymaga tego postęp naukowo-techniczny, Komisja może przeanalizować potrzebę przeprowadzenia przeglądu minimalnych wymogów określonych w załączniku I sekcja 2 i, w stosownych przypadkach, powinna składać wnioski ustawodawcze dotyczące zmian zgodnie z Traktatem.

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

²⁵ Dz.U. L 124 z 17.5.2005, s. 4.

²⁶ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

- (16) W celu dostosowania [...] kluczowych **elementów** zarządzania ryzykiem [...] do postępu naukowego i technicznego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu zmiany [...] kluczowych **elementów** zarządzania ryzykiem [...]. [...] Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.²⁷. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (17) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania szczegółowych zasad [...] dotyczących formatu i prezentacji informacji o monitorowaniu wdrażania niniejszego rozporządzenia, które mają być przekazywane przez państwa członkowskie, oraz dotyczących formatu i prezentacji informacji w odniesieniu do ogólnounijnego przeglądu sporządzanego przez Europejską Agencję Środowiska. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸.

²⁷ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

²⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (18) Właściwe organy powinny sprawdzać zgodność odzyskanej wody z warunkami określonymi w zezwoleniu **lub upoważnieniu**. W przypadku niezgodności z przepisami organy te powinny zażądać od [...] **odpowiedzialnego podmiotu/odpowiedzialnych podmiotów lub organu/organów** zastosowania niezbędnych środków w celu zapewnienia zgodności. Dostawy odzyskanej wody **powinny** [...] **zostać zawieszony**, jeżeli niezgodność z przepisami powoduje znaczne ryzyko dla środowiska lub zdrowia ludzkiego.
- (19) Właściwe organy powinny współpracować z innymi odpowiednimi organami, prowadząc wymianę informacji, w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi wymogami unijnymi i krajowymi.
- (20) Dane przekazywane przez państwa członkowskie są niezbędne do umożliwienia Komisji monitorowania i oceny skuteczności przepisów w realizacji celów, którym mają służyć.
- (21) Zgodnie z pkt 22 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. Komisja powinna przeprowadzić ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia. Ocenę należy oprzeć na pięciu kryteriach – efektywności, skuteczności, adekwatności, spójności i wartości dodanej, a ponadto ocena powinna stanowić podstawę do dokonywania ocen skutków możliwych dalszych środków.
- (22) [...]
- (23) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące kar stosowanych w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz zapewnić ich wykonywanie. Kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

- (24) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ochrona [...] zdrowia ludzi **i zwierząt oraz środowiska**, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (25) Należy zapewnić państwom członkowskim wystarczającą ilość czasu na ustanowienie infrastruktury administracyjnej niezbędnej do stosowania niniejszego rozporządzenia, a podmiotom – na przygotowanie się do stosowania nowych przepisów.
- (25a) Dyrektywa 2000/60/WE zapewnia państwom członkowskim niezbędną elastyczność, aby w programach środków dodatkowych przyjmowanych w celu wsparcia ich wysiłków służących osiągnięciu celów dotyczących jakości wody ustanowionych w niniejszej dyrektywie uwzględniać środki dodatkowe. Otwarty wykaz dodatkowych środków zamieszczony w załączniku VI część B dyrektywy 2000/60/EWG zawiera, między innymi, środki dotyczące ponownego wykorzystania wody. W tym kontekście i zgodnie z hierarchią środków, które mogą być rozważane przez państwa członkowskie do celów radzenia sobie z niedoborem wody i suszami, i która priorytetowo traktuje środki od oszczędzania wody i polityki cenowej dotyczącej wody po rozwiązaniu alternatywne, oraz należy uwzględniając kwestię stosunku kosztów do korzyści, minimalne wymagania dotyczące ponownego wykorzystania wody, ustanowione w niniejszym rozporządzeniu, powinny mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach, gdy ponownie wykorzystywane są do nawadniania w rolnictwie oczyszczone ścieki komunalne z miejskich oczyszczalni ścieków, zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.**

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i cel

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia minimalne wymogi dotyczące jakości wody i jej monitorowania oraz obowiązek stosowania [...] **szczególnego** [...] zarządzania ryzykiem [...], do celów bezpiecznego ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków komunalnych w ramach zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi.
2. Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie, by odzyskana woda była bezpieczna do [...] **nawadniania w rolnictwie**, a tym samym zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, **propagowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i wspieranie dostosowania do zmiany klimatu**, zajęcie się problemem niedoboru wody i wynikającą z niego presją na zasoby wody w sposób skoordynowany w całej Unii, co przyczyni się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się [...] **we wszystkich przypadkach, gdy oczyszczone ścieki komunalne są ponownie wykorzystywane, zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 91/271/WE, do nawadniania w rolnictwie, jak stwierdzono w załączniku I sekcja 1.**
2. **Państwo członkowskie może postanowić, że ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków komunalnych do nawadniania w rolnictwie nie jest odpowiednie w części lub na całym jego terytorium, biorąc pod uwagę swoje uwarunkowania geograficzne i klimatyczne, w tym ilościowy stan wód podziemnych, o których mowa w dyrektywie 2000/60/WE, wody powierzchniowe, społeczne, środowiskowe i gospodarcze skutki ponownego wykorzystania oraz inne odpowiednie rozwiązania dotyczące problemu niedoboru wody i susz.**

Decyzja ta opiera się na co najmniej jednym z kryteriów, o których mowa w akapicie pierwszym, i jest przekazywana Komisji.

Państwa członkowskie dokonują przeglądu tej decyzji, w razie konieczności, w szczególności uwzględniając potrzebę dostosowania do zmiany klimatu.

2a. W drodze odstępstwa, projekty badawcze dotyczące zakładów odzyskiwania wody nie muszą być zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia, jeżeli właściwy organ ustali, że spełniono następujące kryteria:

- a) projekt badawczy nie będzie prowadzony w jednolitej części wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub stosownych strefach ochronnych wskazanych zgodnie z dyrektywą 2000/60;**
- b) projekt badawczy będzie właściwie monitorowany.**

Ważność wszelkich decyzji podejmowanych na mocy niniejszego ustępu jest ograniczona do maksymalnie 5 lat. Żadne plony będące rezultatem projektu badawczego objętego zwolnieniem zgodnie z niniejszym ustępem nie będą wprowadzane do obrotu.

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla rozporządzenia 852/2004 i nie wyklucza ono uzyskiwania przez przedsiębiorstwa sektora spożywczego jakości wody wymaganej do zapewnienia zgodności z przepisami rozporządzenia 852/2004 dzięki zastosowaniu na kolejnym etapie kilku wariantów oczyszczania wody, niezależnie lub w połączeniu z innymi wariantami nieobejmującymi oczyszczania lub korzystania z innych alternatywnych zasobów wody do nawadniania w rolnictwie.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „*właściwy organ/właściwe organy*” oznacza organ lub **organy** wyznaczone przez państwo członkowskie do wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia **w odniesieniu do przyznawania zezwoleń lub upoważnień do otrzymywania i dostarczania odzyskanej wody i sprawdzania zgodności z przepisami oraz w odniesieniu do przyznawania odstępstw dla projektów badawczych;**
- (2) [...]
- (3) „*użytkownik końcowy*” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która wykorzystuje odzyskaną wodę;
- (4) „*ścieki komunalne*” oznaczają ścieki komunalne w rozumieniu art. 2 ust. 1 dyrektywy 91/271/EWG;
- (5) „*odzyskana woda*” oznacza ścieki komunalne, które zostały oczyszczone zgodnie z wymogami określonymi w dyrektywie 91/271/EWG i które zostały poddane dalszemu oczyszczaniu w zakładzie odzyskiwania wody **zgodnie z załącznikiem I sekcja 2 do niniejszego rozporządzenia;**
- (6) „*zakład odzyskiwania wody*” oznacza oczyszczalnię ścieków komunalnych lub inny zakład, który zajmuje się dalszym oczyszczaniem ścieków komunalnych, spełniające wymogi określone w dyrektywie 91/271/EWG, w celu otrzymania wody zdanej do użytku w sposób określony w sekcji 1 załącznika I do niniejszego rozporządzenia;
- (7) „*operator zakładu oczyszczania*” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która eksploatuje lub kontroluje zakład oczyszczania;
- (8) „*zagrożenie*” oznacza czynnik biologiczny, chemiczny, fizyczny lub radiologiczny, który może stanowić zagrożenie dla ludzi, zwierząt, upraw lub roślin, innej fauny i flory lądowej, fauny i flory wodnej, gleby lub środowiska ogółem;

- (9) „*ryzyko*” oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń powodujących szkodę w określonych ramach czasowych, w tym dotkliwość ich skutków;
- (10) „*zarządzanie ryzykiem*” oznacza systematyczne zarządzanie, które konsekwentnie zapewnia bezpieczeństwo ponownego wykorzystania wody w konkretnym kontekście;
- (11) „*środek zapobiegawczy*” oznacza każde działanie lub czynność, które mogą być wykorzystane do zapobieżenia zagrożeniu dla zdrowia i środowiska lub wyeliminowania zagrożenia dla zdrowia i środowiska, lub ograniczenia go do akceptowalnego poziomu.
- (12) „*punkt kontroli zgodności z przepisami*” oznacza oddział zakładu odzyskiwania wody – chyba że właściwy organ postanowi, że kontrola ta odbywa się na dalszym etapie – gdzie odzyskana woda jest dostarczana przez operatora zakładu oczyszczania do następnego podmiotu w łańcuchu dostaw;
- (13) „*bariera*” oznacza każdy sposób, w tym oddziaływanie fizyczne lub procesy lub warunki użytkowania, które zmniejszają ryzyko zakażenia u ludzi lub zapobiegają mu poprzez niedopuszczenie do kontaktu odzyskanej wody ze spożytym produktem i bezpośrednio narażonymi ludźmi lub inny sposób, który zmniejsza ilość mikroorganizmów w odzyskanej wodzie lub zapobiega ich przetrwaniu na powierzchni spożytego produktu;
- (14) „*zezwoleń lub upoważnienie*” oznacza wydawaną przez właściwy organ pisemną zgodę na wytwarzanie lub dostarczanie odzyskanej wody do celów nawadniania w rolnictwie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- (15) „*podmiot lub organ odpowiedzialny*” oznacza podmiot lub organ, inny niż właściwy organ, który realizuje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia;
- (16) „*system ponownego wykorzystania wody*” oznacza całość infrastruktury i innych technicznych elementów koniecznych do otrzymywania, dostarczania i wykorzystywania odzyskanej wody. Obejmuje on wszystkie elementy od wlotu oczyszczalni ścieków aż do punktu/punktów, gdzie odzyskana woda jest użytkowana do nawadniania w rolnictwie.

Artykuł 4

Obowiązki [...] dotyczące [...] jakości **odzyskanej** wody

1. Operatorzy zakładu odzyskiwania wody zapewniają, aby odzyskana woda przeznaczona do [...] **nawadniania w rolnictwie** w sposób określony w załączniku I sekcja 1 spełniała [...] w punkcie kontroli zgodności z przepisami [...] następujące wymogi:
 - a) minimalne wymogi dotyczące jakości wody określone w załączniku I sekcja 2 ;
 - b) wszelkie dodatkowe warunki określone przez właściwy organ w odpowiednim zezwoleniu **lub upoważnieniu** zgodnie z art. [...] 6 ust. 3 lit. [...] c) i [...] d), jeśli chodzi o jakość wody.

Operator zakładu odzyskiwania wody nie jest odpowiedzialny za jakość odzyskanej wody po przekroczeniu punktu kontroli zgodności z przepisami.

2. W celu zapewnienia zgodności z wymogami i warunkami, o których mowa w ust. 1, operator zakładu odzyskiwania wody monitoruje jakość wody zgodnie z:
 - a) wymogami określonymi w załączniku I sekcja 2;
 - b) wszelkimi dodatkowymi warunkami określonymi przez właściwy organ w odpowiednim zezwoleniu **lub upoważnieniu** zgodnie z art. [...] 6 ust. 3 lit. [...] c) i [...] d) w odniesieniu do monitorowania.
3. [...]
3. **Wymogom dotyczącym jakości określonym w załączniku I sekcja 2 mogą towarzyszyć dodatkowe bariery w systemie ponownego wykorzystania wody, aby zagwarantować, że woda spełnia wymogi dotyczące jakości w punkcie końcowego użytkowania zgodnie z rozporządzeniem 852/2004.**

Artykuł 5

Zarządzanie ryzykiem

1. [...]
2. [...] **Do celów otrzymywania, dostarczania i wykorzystywania odzyskanej wody właściwy organ zapewnia, by sporządzono plan zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody, w oparciu o kluczowe elementy zarządzania ryzykiem [...] określone w załączniku II. Plan zarządzania ryzykiem może obejmować jeden system ponownego wykorzystania wody lub większą ich liczbę.**

Plan zarządzania ryzykiem **określa obowiązki z zakresu zarządzania ryzykiem, identyfikuje potencjalne ryzyka i zagrożenia i dostosowane do nich odpowiednie środki zapobiegawcze lub naprawcze i zawiera propozycje wszelkich wymogów dodatkowych w stosunku do wymogów określonych w załączniku I, niezbędnych do dalszego złagodzenia wszelkiego ryzyka przed przekroczeniem punktu kontroli zgodności z przepisami.**

3. **W planie można określić wszelkie wymogi dodatkowe w stosunku do wymogów określonych w załączniku I po przekroczeniu punktu kontroli zgodności z przepisami i podmiot odpowiedzialny za ich spełnienie.**

W planie można również określić dodatkowe bariery, o których mowa w art. 4 ust. 3, w tym warunki dotyczące przechowywania, dystrybucji i wykorzystania.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 14, aktów delegowanych zmieniających niniejsze rozporządzenie w celu dostosowania do postępu technicznego i naukowego kluczowych **elementów** [...] zarządzania ryzykiem określonych w załączniku II.

[...].
5. **Komisja, konsultując się z państwami członkowskimi, ustanawia nie później niż dwa lata po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie wytyczne, aby wspierać opracowanie planów zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody.**

Artykuł 6

[...] Obowiązki dotyczące zezwoleń lub upoważnień dotyczących odzyskanej wody

1. [...] **Wszystkie przypadki otrzymywania i dostawy odzyskanej wody przeznaczonej do [...] nawadniania w rolnictwie** w sposób określony w sekcji 1 załącznika I podlegają obowiązkowi uzyskania zezwolenia **lub upoważnienia**.
2. [...] **Podmiot lub organ odpowiedzialny w zakresie odzyskanej wody [...] składa** wniosek o udzielenie **zezwolenia lub upoważnienia**, o którym mowa w ust. 1, lub zmianę istniejącego **zezwolenia lub upoważnienia** do właściwego organu państwa członkowskiego, w którym zakład odzyskiwania wody prowadzi lub planuje prowadzić działalność.
3. **Zezwolenie lub upoważnienie opiera się na planie zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody i obejmuje między innymi:**
 - a) [...]
 - b) [...]

- c) [...]
- a) **klasę lub klasy jakości odzyskanej wody oraz dopuszczalne zastosowanie lub zastosowania w rolnictwie, w odniesieniu do których zgodnie z załącznikiem I przyznano zezwolenie lub upoważnienie, miejsce jej wykorzystania, zakład lub zakłady odzyskiwania wody i szacunkową ilość wody odzyskiwanej w ciągu roku;**
- b) **warunki w odniesieniu do minimalnych wymogów dotyczących jakości wody i monitorowania określonych w sekcji 2 załącznika I;**
- c) **warunki w odniesieniu do dodatkowych wymogów zaproponowanych w planie zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody;**
- d) **wszelkie inne warunki niezbędne do złagodzenia wszelkiego niedopuszczalnego ryzyka dla zdrowia ludzi i zwierząt lub dla środowiska;**
- e) **okres ważności.**

Artykuł 7 [...]

[...]

1. [...] [...] [...]

2. [...]
3. [...]
4. Zezwolenie **lub upoważnienie** jest poddawane regularnemu przeglądowi i [...], w razie konieczności, zmieniane, w **szczególności w przypadku znacznej zmiany mocy produkcyjnych lub procesu technologicznego zakładu odzyskiwania wody.**
5. **Państwa członkowskie mogą zdecydować, że przechowywanie, dystrybucja i wykorzystanie odzyskanej wody wymagają szczególnego zezwolenia lub upoważnienia do stosowania dodatkowych wymogów i barier określonych w planie zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystywania wody, o którym mowa w art. 5 ust. 3.**

Artykuł 8

Kontrola zgodności

1. Właściwe organy sprawdzają zgodność odzyskanej wody z warunkami określonymi w zezwoleniu **lub upoważnieniu**, w punkcie kontroli zgodności z przepisami. Weryfikacja zgodności z warunkami wykonywana jest za pomocą następujących środków:
 - a) kontrole na miejscu;
 - b) wykorzystanie danych z monitorowania uzyskanych **w szczególności** zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i, w **razie konieczności**, dyrektywą [...] 91/271/EWG [...];
 - c) **lub** wszelkimi innymi odpowiednimi środkami.
2. W przypadku braku zgodności z **warunkami określonymi w zezwoleniu lub upoważnieniu**, właściwy organ wymaga od [...] **odpowiedzialnego podmiotu lub organu** bezzwłocznego podjęcia wszelkich środków niezbędnych do przywrócenia zgodności z warunkami.
3. Jeżeli niezgodność z warunkami powoduje znaczne ryzyko dla środowiska lub zdrowia ludzkiego, [...] odpowiedzialny podmiot lub organ [...] zawiesza [...] wykorzystanie odzyskanej wody do czasu, aż właściwy organ stwierdzi, że zgodność z warunkami została przywrócona.
4. Jeżeli wystąpi incydent mający wpływ na zgodność z warunkami zezwolenia **lub upoważnienia** [...], **odpowiedzialny podmiot lub organ** [...] powiadamia właściwy organ i [...] **inne podmioty**, na które ten incydent może mieć wpływ, oraz przekazuje właściwemu organowi informacje niezbędne do dokonania oceny skutków takiego incydentu.

Artykuł 9

Współpraca pomiędzy państwami członkowskimi

1. **Gdy ponowne wykorzystanie wody ma charakter transgraniczny**, państwa członkowskie wyznaczają punkt kontaktowy **lub korzystają z istniejących struktur ustanowionych na mocy porozumień międzynarodowych** do celów współpracy z punktami kontaktowymi i właściwymi organami innych państw członkowskich. Rola punktów kontaktowych **lub istniejących struktur** polega na zapewnieniu pomocy na wniosek i koordynowanie komunikacji pomiędzy właściwymi organami. **Właściwe organy przed przyznaniem zezwolenia lub upoważnienia wymieniają informacje na temat warunków określonych w art. 6 ust. 3 z punktem kontaktowym państwa członkowskiego, w którym zamierza się wykorzystywać odzyskaną wodę.** Punkty kontaktowe w szczególności otrzymują i przekazują wnioski o udzielenie pomocy.
2. Państwa członkowskie odpowiadają na wnioski o udzielenie pomocy bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 10

Informowanie społeczeństwa

1. Bez uszczerbku dla dyrektyw 2003/4/WE i 2007/2/WE, **gdy odzyskana woda jest wykorzystywana do nawadniania w rolnictwie, jak określono w sekcji 1 załącznika I niniejszego rozporządzenia**, państwa członkowskie zapewniają, by poprawne i aktualne informacje dotyczące ponownego wykorzystania wody były dostępne dla ogółu społeczeństwa w internecie **lub w inny sposób**. Są to informacje na temat:
 - a) ilości i jakości odzyskanej wody dostarczonej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
 - b) [...]

c b) zezwoleń **lub upoważnień** wydanych lub zmienionych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w tym warunków określonych przez właściwe organy zgodnie z art. [...] **6** ust. 3;

[...] c) wyników weryfikacji zgodności przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1;

[...] d) punktów kontaktowych wyznaczonych zgodnie z art. 9 ust. 1.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są aktualizowane [...] **co dwa** lata.

3. [...]

Państwa członkowskie zapewniają, by decyzja podjęta zgodnie z art. 2 ust. 2 była publicznie dostępna w internecie lub w inny sposób.

Artykuł 11

Informacje o monitorowaniu procesu wdrażania

1. Bez uszczerbku dla dyrektyw 2003/4/WE i 2007/2/WE [...], **państwa członkowskie, w których odzyskana woda jest wykorzystywana do nawadniania w rolnictwie, jak określono w załączniku I sekcja 1 do niniejszego rozporządzenia**, wspomagane przez Europejską Agencję Środowiska:

a) tworzą i publikują do dnia... [...] **osiem** lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r., a następnie co 6 lat aktualizują, zbiór danych zawierający informacje na temat wyników kontroli zgodności przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 oraz inne informacje, które mają być podane do publicznej wiadomości w internecie zgodnie z art. 10;

- b) tworzą, publikują i aktualizują corocznie po tej dacie zbiór danych zawierający informacje na temat przypadków nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniu **lub upoważnieniu**, zebrane zgodnie z art. 8 ust. 1, oraz informacje dotyczące środków wprowadzonych zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3.
2. Państwa członkowskie zapewniają, by Komisja, Europejska Agencja Środowiska i Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób miały dostęp do zestawów danych, o których mowa w ust. 1.
3. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 1, Europejska Agencja Ochrony Środowiska, **konsultując się z państwami członkowskimi**, sporządza, publikuje i aktualizuje, regularnie lub na wniosek Komisji, ogólnounijny przegląd zawierający w stosownych przypadkach wskaźniki dotyczące wyników, rezultatów i wpływu niniejszego rozporządzenia, mapy oraz sprawozdania państw członkowskich.
4. Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące formatu i prezentacji informacji, które należy dostarczyć zgodnie z ust. 1, a także szczegółowe przepisy dotyczące formatu i prezentacji ogólnounijnego przeglądu, o którym mowa w ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15.

Artykuł 12

[...]

Artykuł 13

Ocena i przegląd

1. Komisja do dnia... [[...] **8** lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. przeprowadza ocenę niniejszego rozporządzenia. Ocena powinna opierać się co najmniej na następujących elementach:
 - a) doświadczenie zdobyte podczas wdrażania niniejszego rozporządzenia;
 - b) zbiory danych utworzone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 11 ust. 1 oraz ogólnounijny przegląd sporządzony przez Europejską Agencję Środowiska zgodnie z art. 11 ust. 3;
 - c) istotne dane naukowe, analityczne i epidemiologiczne;
 - d) wiedza techniczna i naukowa;
 - e) zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia, gdy są dostępne, **lub inne wytyczne międzynarodowe lub normy ISO.**

2. W kontekście oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja zwraca szczególną uwagę na następujące aspekty:
- a) wymogi minimalne określone w załączniku I;
 - b) kluczowe [...] **elementy** w zakresie zarządzania ryzykiem określone w załączniku II;
 - c) dodatkowe wymagania określone przez właściwe organy zgodnie z art. [...] **6** ust. 3 lit. b) i c);
 - d) wpływ ponownego wykorzystania wody na środowisko oraz zdrowie ludzi i **zwierząt**.
3. **W oparciu o wyniki oceny, o której mowa w ust. 1, lub gdy wymaga tego postęp naukowo-techniczny, Komisja może przeanalizować potrzebę przeglądu wymogów minimalnych określonych w załączniku I sekcja 2 i, w stosownych przypadkach, zgodnie z Traktatem złożyć wnioski ustawodawcze dotyczące zmian.**

Artykuł 14

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w [...] art. 5 ust. [...] 4, powierza się Komisji na okres [...] **pięciu lat** od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. **Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.**
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w [...] art. 5 ust. [...] 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 5 [...] ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od notyfikowania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy dyrektywy 2000/60/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 16

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji w przypadkach naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie konieczne środki, aby zapewnić ich zastosowanie. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie najpóźniej do dnia... [[...] **pięć lat** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach oraz powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.

Artykuł 17

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia ... [[...] **pięć lat** od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

ZASTOSOWANIA I MINIMALNE WYMOGI

Sekcja 1. Zastosowania odzyskanej wody, o których mowa w art. 2

a) Nawadnianie w rolnictwie

Nawadnianie w rolnictwie oznacza nawadnianie następujących rodzajów upraw:

- rośliny spożywcze do spożywania w stanie surowym, czyli rośliny, które są przeznaczone do spożycia przez ludzi na surowo lub nieprzetworzone;
- rośliny spożywcze do spożywania po przetworzeniu, czyli rośliny, które są przeznaczone do spożycia przez ludzi, ale nie na surowo, lecz po poddaniu obróbce (np. gotowane, przetworzone przemysłowo);
- uprawy do celów niespożywczych, czyli uprawy, które nie są przeznaczone do spożycia przez ludzi (np. pastwiska, uprawy pastewne, uprawy na włókna, rośliny ozdobne, uprawy na nasiona, uprawy energetyczne i torf).

Sekcja 2. Wymogi minimalne

2.1. Wymogi minimalne mające zastosowanie do odzyskanej wody przeznaczonej do nawadniania w rolnictwie

Klasy jakości odzyskanej wody oraz dopuszczalne zastosowania i metody nawadniania dla każdej klasy przedstawiono w tabeli 1. Minimalne wymogi w odniesieniu do jakości wody przedstawiono w tabeli 2 pkt a). Minimalne częstotliwości i docelowe parametry skuteczności monitorowania odzyskanej wody przedstawiono w tabeli 3 pkt b) (monitorowanie rutynowe) i w tabeli 4 (monitorowanie walidujące).

Kategorie upraw są nawadniane odzyskaną wodą o odpowiedniej minimalnej jakości określonej w tabeli 1 poniżej, chyba że stosowane są właściwe dodatkowe bariery, o których mowa w art. 4 ust. 3, prowadzące do spełnienia wymogów jakościowych określonych w tabeli 2. Takie dodatkowe bariery mogą opierać się na orientacyjnym wykazie środków zapobiegawczych wymienionych w załączniku II pkt 6 lub na jakichkolwiek innych równoważnych normach krajowych lub międzynarodowych, np. w normie ISO 16075-2.

Tabela 1 Klasy jakości odzyskanej wody oraz dopuszczalne zastosowania w rolnictwie i metody nawadniania

Minimalna klasa jakości odzyskanej wody	Kategoria upraw	Metoda nawadniania
A	Wszystkie rośliny spożywcze, w tym uprawy okopowe spożywane na surowo i rośliny spożywcze, których część jadalna ma bezpośredni kontakt z odzyskaną wodą	Wszystkie metody nawadniania
B	Rośliny spożywcze spożywane na surowo, których część jadalna jest produkowana powyżej poziomu gruntu i nie ma bezpośredniego kontaktu z odzyskaną wodą, rośliny spożywcze spożywane po przetworzeniu i uprawy niespożywcze, w tym uprawy stosowane jako pasza dla zwierząt wykorzystywanych do produkcji mleka lub mięsa	Wszystkie metody nawadniania
C	Rośliny spożywcze spożywane na surowo, których część jadalna jest produkowana powyżej poziomu gruntu i nie ma bezpośredniego kontaktu z odzyskaną wodą, rośliny spożywcze spożywane po przetworzeniu i uprawy niespożywcze, w tym uprawy stosowane jako pasza dla zwierząt wykorzystywanych do produkcji mleka lub mięsa	Nawadnianie kropelkowe* [...] lub inna metoda nawadniania, w której unika się bezpośredniego kontaktu z jadalną częścią upraw
D	Uprawy przemysłowe, energetyczne i nasienne	Wszystkie metody nawadniania**

(*) Nawadnianie kropelkowe to system mikropodlewania umożliwiający podlewanie roślin kroplami lub małymi strumieniami wody; polega ono na skrapianiu wodą powierzchni gleby lub wprowadzaniu wody bezpośrednio pod jej powierzchnię w bardzo wolnym tempie (2–20 l/godz.) za pomocą systemu plastikowych rurek o małej średnicy wyposażonych w otwory nazywane emiterami.

(**) W przypadku metod nawadniania imitujących deszcz należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę zdrowia pracowników lub osób postronnych. W tym celu należy stosować odpowiednie środki zapobiegawcze.

a) Minimalne wymagania dotyczące jakości wody

Tabela 2 Minimalne wymagania dotyczące jakości odzyskanej wody [...] do nawadniania w rolnictwie

Klasa jakości odzyskanej wody	Orientacyjny cel zastosowania technologii	Wymogi jakościowe				
		<i>E. coli</i> ([...] liczba/10 0 ml)	BZT ₅ (mg/l)	TSS (mg/l)	Mętność (NTU)	Inne
A	Oczyszczanie wtórne, filtracja i dezynfekcja	≤10 [...]	≤10	≤10	≤5	<i>Legionella</i> spp.: <1 000 cfu/l, jeżeli istnieje ryzyko rozpylania [...] Nicienie jelitowe (jaja helmintów): ≤ 1 jajo na litr dla nawadniania pastwisk lub upraw pastewnych
B	Oczyszczanie wtórne i dezynfekcja	≤100	Zgodnie z dyrektywą Rady 91/271/EWG ²⁹ (Załącznik I tabela 1)	Zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG G (Załącznik I tabela 1)	–	
C	Oczyszczanie wtórne i dezynfekcja	≤1 000			–	
D	Oczyszczanie wtórne i dezynfekcja	≤10 000			–	

Odzyskana woda będzie uważana za zgodną z wymogami określonymi w tabeli 2, jeżeli pomiary spełnią wszystkie następujące kryteria:

- Wskazane wartości dla badania obecności *E. coli*, *Legionella* spp. oraz nicieni jelitowych są spełnione w co najmniej 90 % próbek. Żadna z wartości próbek nie może przekraczać maksymalnego limitu odchylenia o 1 jednostkę logarytmiczną od wskazanej wartości w badaniu na obecność *E. coli* i *Legionella* oraz o 100 % tej wartości dla nicieni jelitowych.
- Wskazane wartości dla BZT₅, TSS i mętności w klasie A są spełnione w co najmniej 90 % próbek. Żadna z wartości próbek nie może przekraczać maksymalnego limitu odchylenia wynoszącego 100 % wskazanej wartości.

²⁹ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

b) Minimalne wymagania w zakresie monitorowania

Operatorzy zakładu odzyskiwania wody prowadzą rutynowe monitorowanie w celu sprawdzenia, czy odzyskana woda spełnia minimalne wymagania dotyczące jakości wody określone w pkt a). Rutynowe monitorowanie jest włączone do procedury weryfikacji systemów ponownego wykorzystania wody.

Tabela 3 Minimalne częstotliwości rutynowego monitorowania odzyskanej wody wykorzystywanej do nawadniania w rolnictwie

Minimalna częstotliwość monitorowania						
Klasa jakości odzyskanej wody	<i>E. coli</i>	BZT ₅	TSS	Mętność	<i>Legionella</i> spp.: (w stosownych przypadkach)	Nicienie jelit (w stosownych przypadkach)
A	Raz na tydzień	Raz na tydzień	Raz na tydzień	W sposób ciągły	[...] Dwa razy w miesiącu	Dwa razy w miesiącu lub z częstotliwością określaną przez operatora zakładu odzyskiwania wody w zależności od liczby jaj w ściekach dostarczanych do zakładu.
B	Raz na tydzień	Zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG (Załącznik I, sekcja D)	Zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG (Załącznik I, sekcja D)	–		
C	Dwa razy w miesiącu			–		
D	Dwa razy w miesiącu			–		

Monitorowanie walidujące należy wykonać przed oddaniem do użytku [...] **nowego** zakładu odzyskiwania wody, przy modernizacji urządzeń i przy wprowadzaniu nowych urządzeń lub procesów. **Zakłady odzyskiwania wody, które już działają i spełniają wymogi dotyczące jakości odzyskanej wody określone w tabeli 2 w załączniku I w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, są zwolnione z obowiązków dotyczących monitorowania walidującego.**

Monitorowanie walidujące przeprowadza się w przypadku objętej najbardziej rygorystycznymi wymogami klasy jakości odzyskanej wody – klasy A – w celu oceny zgodności z docelowymi parametrami skuteczności działania (redukcja \log_{10}). Monitorowanie walidujące obejmuje monitorowanie mikroorganizmów wskaźnikowych z każdej grupy czynników chorobotwórczych (bakterii, wirusów i pierwotniaków). Wybrane mikroorganizmy wskaźnikowe to: *E. coli* w odniesieniu do bakterii chorobotwórczych, F-specyficzne colifagi, colifagi somatyczne lub colifagi w odniesieniu do wirusów chorobotwórczych oraz spory *Clostridium perfringens* lub bakterie przetrwalnikowe redukujące siarczany w odniesieniu do pierwotniaków. Parametry skuteczności działania (redukcja \log_{10}) w odniesieniu do monitorowania walidującego wybranych mikroorganizmów wskaźnikowych przedstawiono w tabeli 4 i muszą one być spełnione przy [...] punkcie zgodności z warunkami [...] z uwzględnieniem stężenia nieoczyszczonych ścieków wprowadzanych do oczyszczalni ścieków komunalnych. **Co najmniej 90 % próbek do walidacji musi spełniać lub przekraczać parametr skuteczności działania.**

Jeżeli dany wskaźnik biologiczny nie występuje w nieoczyszczonych ściekach w ilości wystarczającej do osiągnięcia redukcji \log_{10} , brak takiego wskaźnika biologicznego w odzyskanej wodzie oznacza zgodność z wymogami walidacji. Zgodność z parametrem skuteczności działania można ustalić za pomocą kontroli analitycznej, przez dodanie skuteczności uzyskiwanej na poszczególnych etapach oczyszczania na podstawie dowodów naukowych w przypadku standardowych, utrwalonych procesów, np. na podstawie opublikowanych danych ze sprawozdań z badań, studiów przypadku itp., lub na podstawie testów laboratoryjnych prowadzonych w kontrolowanych warunkach, w przypadku innowacyjnych metod oczyszczania.

Tabela 4 Monitorowanie walidujące odzyskanej wody wykorzystywanej do nawadniania w rolnictwie

Klasa jakości odzyskanej wody	Mikroorganizmy wskaźnikowe (*)	Parametry skuteczności dla łańcucha przetwarzania (redukcja log ₁₀)
A	<i>E. coli</i>	≥ 5,0
	Ogółem colifagi / F-specyficzne colifagi / colifagi somatyczne / colifagi(**)	≥ 6,0
	<i>Clostridium perfringens</i> spory / bakterie przetrwalnikowe redukujące siarczany (***)	≥ 4.0 (w przypadku spor <i>Clostridium perfringens</i>) ≥ 5.0 (w przypadku bakterii przetrwalnikowych redukujących siarczany)

(*) Referencyjne czynniki chorobotwórcze *Campylobacter*, rotavirus i *Cryptosporidium* mogą również zostać wykorzystane do celów monitorowania walidującego zamiast zaproponowanych mikroorganizmów wskaźnikowych. W takim przypadku powinny mieć zastosowanie następujące parametry skuteczności w zakresie redukcji log₁₀: *Campylobacter* (≥ 5,0), rotavirus (≥ 6,0) i *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Całkowita liczba colifagów została wybrana jako najbardziej odpowiedni wskaźnik obecności wirusów. Jeśli jednak analiza całkowitej liczby colifagów nie jest wykonalna, musi zostać przeanalizowana przynajmniej jedna z ich kategorii (colifagi F-specyficzne lub colifagi somatyczne).

(***) Spory *Clostridium perfringens* zostały wybrane jako najbardziej odpowiedni wskaźnik obecności pierwotniaków. Jednakże bakterie przetrwalnikowe redukujące siarczany są alternatywą, jeżeli stężenie sporów *Clostridium perfringens* nie pozwala na walidację wymaganej redukcji log₁₀.

Metody analizy do celów monitorowania są walidowane i dokumentowane [...] zgodnie z normą EN ISO/IEC-17025 lub innymi normami krajowymi lub międzynarodowymi, które zapewniają równoważną jakość.

ZAŁĄCZNIK II

KLUCZOWE ELEMENTY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM [...]

Plany zarządzania ryzykiem powinny zawierać proaktywne sposoby identyfikowania ryzyka i zapobiegania mu z myślą o zapewnieniu, by odzyskana woda była wykorzystywana i zarządzana w bezpieczny sposób i by nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt i środowiska. W tym celu ustanawia się plan zarządzania ryzykiem dotyczącym ponownego wykorzystania wody na podstawie następujących elementów:

1. [...] **Opis całego systemu odzyskiwania wody** od etapu, na którym ścieki są doprowadzane do oczyszczalni ścieków komunalnych, do etapu wykorzystania, w tym źródła ścieków, etapy i technologie oczyszczania w zakładzie odzyskiwania wody, infrastrukturę służącą do dostaw, **dystrybucji** i magazynowania, planowane przeznaczenie, miejsce i **okres** wykorzystania (np. wykorzystanie tymczasowe lub *ad hoc*), **metody nawadniania, typ upraw, inne źródła wody, jeśli są przewidywane**, oraz ilość odzyskanej wody, jaka ma być dostarczona. [...].
 - 1a. **Określenie podmiotów uczestniczących w systemie odzyskiwania wody i określenie ich obowiązków** Funkcje i obowiązki wszystkich zainteresowanych stron powinny zostać jasno określone i przydzielone.
2. [...] **Określenie potencjalnych zagrożeń**, w szczególności obecność zanieczyszczeń i czynników chorobotwórczych **oraz potencjał wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń**, takich jak awaria systemu, przypadkowe wycieki lub skażenia w opisanym systemie odzyskiwania wody.
3. **Określenie środowisk [...] i populacji [...], których dotyczy ryzyko [...] i dróg** narażenia na określone potencjalne zagrożenia, z uwzględnieniem konkretnych czynników środowiskowych, takich jak lokalne warunki hydrogeologiczne, topologia, typ gleby i ekologia, oraz czynników związanych z rodzajem upraw i praktykami rolniczymi **oraz dotyczącymi nawadniania**. Należy również uwzględnić możliwe nieodwracalne lub długoterminowe negatywne skutki operacji odzyskiwania wody **poparte dowodami naukowymi**.

4. [...] **Przeprowadzenie oceny [...] ryzyka dla środowiska i zdrowia ludzi i zwierząt**, z uwzględnieniem charakteru zidentyfikowanych potencjalnych zagrożeń, **okresu trwania zamierzonego wykorzystywania**, zidentyfikowanych środowisk [...] i populacji [...] potencjalnie narażonych na te zagrożenia oraz dotkliwości możliwych skutków zagrożeń, **biorąc pod uwagę zasadę ostrożności**, jak również wszystkich właściwych przepisów unijnych i krajowych, wytycznych i minimalnych wymogów w odniesieniu do żywności i pasz oraz bezpieczeństwa pracowników. [...]. **Ocenę ryzyka można przeprowadzić na podstawie przeglądu dostępnych opracowań i danych naukowych.**

Ocena ryzyka składa się z następujących elementów, w **zależności od przypadku**:

- a) ocena **zagrożeń dla środowiska naturalnego**, w tym wszystkie następujące elementy:
- (i) potwierdzenie charakteru zagrożeń, w tym w stosowanych przypadkach przewidywany poziom niepowodujący zmian;
 - (ii) ocena potencjalnego zakresu narażenia;
 - (iii) charakterystyka ryzyka.
- b) ocena **zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt**, w tym wszystkie wymienione poniżej elementy:
- (i) potwierdzenie charakteru zagrożeń, w tym w stosownych przypadkach zależność dawka-odpowiedź;
 - (ii) ocena potencjalnego zakresu dawki lub narażenia;
 - (iii) charakterystyka ryzyka.

Ocenę ryzyka można przeprowadzić, stosując metody jakościowej lub ilościowej oceny ryzyka. Z ilościowej oceny ryzyka korzysta się w przypadkach, gdy istnieją wystarczające dane uzasadniające, lub w projektach o potencjalnym wysokim stopniu zagrożenia dla środowiska lub zdrowia publicznego.

Poniższe wymogi i obowiązki zostaną, jako minimum, uwzględnione przy dokonywaniu oceny ryzyka:

- a) wymóg zmniejszania zanieczyszczenia wód azotanami i zapobiegania mu zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG³⁰;
- b) wymóg, by woda pitna na obszarach chronionych spełniała wymogi dyrektywy Rady 98/83/WE³¹;
- c) wymóg spełnienia celów w zakresie ochrony środowiska określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE³²;
- d) wymóg zapobiegania zanieczyszczeniu wód gruntowych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/118/WE³³;
- e) wymóg spełnienia środowiskowych norm jakości w odniesieniu do substancji priorytetowych i niektórych innych substancji zanieczyszczających, przewidziany w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE³⁴;

³⁰ Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1–8).

³¹ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

³² Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

³³ Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19).

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 84).

- f) wymóg spełnienia środowiskowych norm jakości w odniesieniu do substancji zanieczyszczających istotnych z krajowego punktu widzenia (tj. zanieczyszczenia specyficzne dla dorzecza), ustanowionych w dyrektywie 2000/60/WE;
- g) wymóg spełnienia norm jakości wody w kąpieliskach określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/7/WE³⁵;
- h) wymóg ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie ustanowiony w dyrektywie Rady 86/278/EWG³⁶;
- i) wymogi w zakresie higieny środków spożywczych określone w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁷ oraz wskazówki zawarte w zawiadomieniu Komisji w sprawie wytycznych dotyczących ograniczania ryzyka mikrobiologicznego w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw na etapie produkcji podstawowej poprzez przestrzeganie zasad higieny;
- j) wymogi w zakresie higieny żywności ustanowione w rozporządzeniu (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁸;
- k) wymóg spełnienia odpowiednich kryteriów mikrobiologicznych określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005³⁹;

³⁵ Dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz.U. L 64 z 4.3.2006, s. 37).

³⁶ Dyrektywa Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (Dz.U. L 181 z 4.7.1986, s. 6).

³⁷ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

³⁸ Rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz (Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 1).

³⁹ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz.U. L 338 z 22.12.2005, s. 1).

- l) wymogi dotyczące najwyższych dopuszczalnych poziomów niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych, określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006⁴⁰;
- m) wymogi dotyczące najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy oraz na ich powierzchni, ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 396/2005⁴¹;
- n) wymogi dotyczące zdrowia zwierząt określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady⁴² (WE) nr 1069/2009 oraz w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 142/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴³.
5. Jeżeli jest to konieczne i właściwe, aby zapewnić wystarczający poziom ochrony środowiska, zdrowia ludzi **i zwierząt**, [...] **rozważenie wymogów dotyczących jakości wody i monitorowania, które są dodatkowe w stosunku do wymogów określonych w załączniku I lub bardziej rygorystyczne niż te wymogi, w szczególności w przypadku gdy istnieją wyraźne dowody naukowe na to, że źródłem ryzyka jest właśnie odzyskana woda, a nie inne czynniki.**

⁴⁰ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5).

⁴¹ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1).

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).

⁴³ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 54 z 26.2.2011, s. 1).

W zależności od wyników oceny ryzyka, o której mowa w pkt 4, takie dodatkowe wymogi mogą w szczególności dotyczyć:

- a) metali ciężkich;
- b) pestycydów;
- c) produktów ubocznych procesu dezynfekcji;
- d) produktów leczniczych;
- e) innych substancji budzących nowe obawy;
- f) oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

6. [...] **Określenie środków zapobiegawczych**, które już istnieją lub powinny zostać podjęte w celu ograniczenia ryzyka, tak aby można było we właściwy sposób zarządzać wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka. **Szczególną uwagę należy poświęcić jednolitym częściom wód wykorzystywanym do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub stosownym strefom ochronnym.**

Takie środki zapobiegawcze mogą obejmować:

- a) kontrolę dostępu;
- b) dodatkowe środki w zakresie dezynfekcji lub usuwania zanieczyszczeń;
- c) konkretne technologie nawadniania ograniczające ryzyko tworzenia się aerozolu (np. nawadnianie kropelkowe);
- d) **szczególne wymagania dotyczące nawadniania za pomocą instalacji tryskaczowych (np. maksymalna prędkość wiatru, odległości między obszarami zraszającymi a obszarami wrażliwymi);**

- e) **szczególne wymagania dotyczące pól uprawnych (np. nachylenie zbocza, nasycenie pola wodą, obszary krasowe);**
- f) pomoc w zniszczeniu czynników chorobotwórczych przed zbiorami;
- g) **ustanowienie minimalnych odległości bezpieczeństwa (np. od wód powierzchniowych, w tym źródeł dla zwierząt gospodarskich, lub takich rodzajów działalności jak akwakultura, hodowla ryb, hodowla mięczaków i skorupiaków, pływanie i inna działalność w środowisku wodnym);**
- h) **oznakowanie w miejscach nawadniania, wskazujące na użycie wody odzyskanej, która nie nadaje się do picia.**

Szczególne środki zapobiegawcze, które mogą być istotne, przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1: Szczególne środki zapobiegawcze

Klasa jakości odzyskanej wody	Szczególne środki zapobiegawcze
A	<ul style="list-style-type: none"> - Świnie nie mogą mieć kontaktu z paszą nawadnianą odzyskaną wodą, chyba że istnieją wystarczające dane wskazujące na to, że ryzykiem związanym z konkretnym przypadkiem można zarządzać.
B	<ul style="list-style-type: none"> - Zakaz zbierania nawadnianych mokrych upraw lub produktów, które znajdowały się na ziemi. - Wyłączenie bydła mlecznego w okresie laktacji z wypasu na pastwiskach, dopóki one nie wyschną. - Przed pakowaniem pasza musi zostać wysuszona lub zakiszona. - Świnie nie mogą mieć kontaktu z paszą nawadnianą odzyskaną wodą, chyba że istnieją wystarczające dane wskazujące na to, że ryzykiem związanym z konkretnym przypadkiem można zarządzać.
C	<ul style="list-style-type: none"> - Zakaz zbierania nawadnianych mokrych upraw lub produktów, które znajdowały się na ziemi. - Wyłączenie zwierząt wypasanych z wypasu na pastwiskach przez pięć dni od ostatniego nawadniania. - Przed pakowaniem pasza musi zostać wysuszona lub zakiszona. - Świnie nie mogą mieć kontaktu z paszą nawadnianą odzyskaną wodą, chyba że istnieją wystarczające dane wskazujące na to, że ryzykiem związanym z konkretnym przypadkiem można zarządzać.
D	<ul style="list-style-type: none"> - Zakaz zbierania nawadnianych mokrych upraw lub produktów, które znajdowały się na ziemi.

7. **Odpowiednie systemy i procedury kontroli jakości [...]**, w tym monitorowanie odzyskanej wody pod kątem odpowiednich parametrów oraz [...] odpowiednie programy konserwacji urządzeń [...].

Zaleca się, aby operator zakładu odzyskiwania wody stworzył i utrzymywał system zarządzania jakością certyfikowany zgodnie z ISO 9001 lub równoważną normą.

8. [...] **Systemy monitorowania środowiska [...]** zapewniające informacje zwrotne pochodzące z monitorowania oraz odpowiednią walidację i dokumentację wszystkich procesów i procedur.

[...]

9. **Odpowiedni system [...]** zarządzania incydentami i nagłymi sytuacjami, w tym procedury **należytego** informowania wszystkich zainteresowanych stron [...] o takim zdarzeniu i [...] regularne [...] aktualizowanie [...] planu działania w sytuacjach wyjątkowych.

Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących międzynarodowych wytycznych lub norm, takich jak ISO 20426:2018: Wytyczne dotyczące oceny ryzyka dla zdrowia i zarządzania nim w odniesieniu do ponownego wykorzystania wody niezdatnej do picia i ISO 16075:2015: Wytyczne dotyczące wykorzystywania oczyszczonych ścieków w projektach nawadniania i innych równoważnych norm akceptowanych na szczeblu międzynarodowym lub wytycznych WHO⁴⁴ jako instrumentów systematycznej identyfikacji zagrożeń, oceny ryzyka i zarządzania nim, w oparciu o podejście priorytetowe do całego łańcucha (od oczyszczania ścieków komunalnych do ponownego wykorzystania wody, poprzez dystrybucję i wykorzystanie do nawadniania w rolnictwie, aż do kontroli skutków) i oceny ryzyka na miejscu.

⁴⁴ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/
https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/ssp-manual/en/